

Sarajevsko Sudjenje i Politicka Ubistva

Author: [Ena Latin](#)

Eventualno sudjenje bivsim visokim zvanicnicima policije i obavestajne sluzbe moglo bi razotkriti detalje o planiranim politickim atentatima, ukljucujuci cak i plan da se ubije papa.

Petorica bivskih visokih zvanicnika bosnjacke policije i obavestajne sluzbe nalaze se pod istragom zbog niza misterioznih zlocina, koji su tokom protekle decenije uzdrmali Bosnu.

Krajem proslog meseca, javni tuzilac Federacije Bosne i Hercegovine podneo je krivicnu prijavu Vrhovnom sudu protiv Bakira Alispahica, bivseg ministra unutrasnjih poslova i prvog direktora bosnjacke Agencije za istragu i dokumentaciju, AID, zatim njegovog zamenika Irfana Ljevakovica, nacelnika sarajevskog ogranka AID-a Envera Mujezinovica i dvojice kljucnih policijskih sluzbenika u bihackoj regiji, Edhema Veladzica i Ejuba Ikica.

Sva petorica su privedena 30. aprila i trenutno se nalaze u sarajevskom centralnom zatvoru. Iako je malo raspolozivih informacija o slucaju, cini se da ce ovaj sudski proces biti jedan od najsenzacionalnijih koje je Bosna videla jos od pocetka rata 1992. godine.

Policijski i obavestajni izvori tvrde da su ovih pet osoba navodno odgovorne za brojne neresene zlocine, ukljucujuci ubistva, koja su se odigrala na teritoriji pod kontrolom bosnjacke vlade tokom i neposredno posle okoncanja rata.

Veruje se da su oni umesani ili da poseduju informacije o brojnim ubistvima hrvatskih povratnika u srednju Bosnu, eksplozijama podmetnutih bombi u katolickim verskim objektima, kao i ubistvima jednog od zamenika direktora AID-a Nedzada Ugljena i zamenika ministra unutrasnjih poslova Joza Leutara. U medijima se neki od osumnjiceni dovode u vezu sa pokusajem atentata na papu Jovana Pavla II tokom njegove posete Sarajevu 12. aprila 1997. Tada je policija otkrila i deaktivirala jednu eksplozivnu napravu nacinjenu od 23 antitenkovske mine ispod mosta na putu kojim je papa sa svojom pratnjom trebalo da prodje.

Smatra se da su tri glavna osumnjicena Alispahic, Ljevakovic i Mujezinovic organizovali teroristicki kamp za obuku u saradnji sa iranskom obavestajnom sluzbom MOIS u Pogorelici, opstina Fojnica, 40 km severozapadno od Sarajeva. Tamo su specijalno odabrani pripadnici bosnjacke policije i obavestajne sluzbe imali obuku iz spijunaze i teroristickih aktivnosti od leta 1995. do februara meseca 1996.

Ovaj tajni kamp za obuku otkrile su americke trupe iz medjunarodnih mirovnih snaga u Bosni pod vodjstvom NATO-a, IFOR, 15. februara 1996. godine. To se desilo samo jedan dan nakon sto je tadasnji americki drzavni sekretar Voren Kristofer posetio Sarajevo.

Americki vojnici su vojnim helikopterima izveli prepad na ovaj kamp za obuku. Uhapsili su osam Bosnjaka koji su bili na obuci, tri iranska instruktora i zaplenili celokupnu dokumentaciju. Ovo otkrice, za koje mnogi posmatraci veruju da je veoma dobro tempirano, omogucilo je Americi i zapadnim posrednicima u Bosni da pojacaju pritisak na bosnjacko vodjstvo kako bi proterali islamske borce i instruktore iz zemlje. Upravo je to bio jedan od kljucnih uslova u dejtonskim mirovnim pregovorima 1995. godine.

Sledeceg dana, 16. februara 1996., tadasnji komandant mirovnih trupa u Bosni, americki general Majkl Voker, predao je lica uhapsena u ovom kampu za obuku ministarstvu unutrasnjih poslova sa pismenim zahtevom da se protiv njih pokrene sudski postupak. Tadasnji premijer, Hasan Muratovic, prihvatio je ovaj zahtev, ali ga nikada nije sproveo u delo.

Mada je IFOR izrucio uhapsene osobe, zanimljivo je da je bilo potrebno da prodje sest godina da se dokumentacija, koju su americke snage zaplenile u Pogorelici, preda bosnjackim vlastima. Dokumenti su predati bosnjackoj policiji tek u februaru ove godine. Predstojece sudjenje ce verovatno baciti novo svetlo na ovu misterioznu akciju.

Dokumentacija je od kljucne vaznosti ako se zeli utvrditi da li je kamp bio legitiman centar za policijsku i obavestajnu obuku, ili teroristicka baza. Dugo vremena posle prepada kljucni politicki i policijski zvanicnici umesani u ovu aferu tvrdili su da su polaznici samo obucavani na nacin koji je uobicajen za sve policijske i obavestajne sluzbe sirom sveta.

Centar u Pogorelici zapoceo je s radom u leto 1995. godine. Tamo su poslani najbolji policajci. Obuka je trajala dva meseca, a polaznici kursa su bili podeljeni u grupe od po 12 lica. Prvi nagovestaj da citava prica nije tako bezopasna dao je tadašnji predsednik bosanskog predsedništva Alija Izetbegovic u jednom intervjuu listu "Ljiljan", nacionalistickom bosnjackom nedeljniku, u martu 1996. godine. U tom intervjuu je Izetbegovic opisao Pogorelicu kao "nasu veliku gresku".

Tvrde se da je konacni zadatak svih polaznika kursa u kampu bio da napisu izvestaj u kome bi demonstrirali znanje i vestine koje su stekli tokom obuke. Izvestaji koji su navodno pronadjeni na licu mesta sadrze planove za atentate na poznate politicare, kao i nacine da se izazove panika u javnosti i metode sirenja kompromitujucih informacija o izvesnim zvanicnicima.

U nekim izvestajima, kako tvrde izvori IWPR, nalazili su se planovi za kompromitovanje predsednika Liberalne bosnjacke partije, Adila Zulfikarpasica, profesora filozofije i istaknutog opozicionog politicara Muhameda Filipovica, Nijaza Durakovica iz Socijaldemokratske partije i bivseg ministra unutrašnjih poslova Alije Delimustafica.

Prema policijskim i obavestajnim izvorima, dokumentacija takodje sadrzi planove za ubistvo Fikreta Abdica, odmetnutog bosnjackog lidera koji je tokom rata vodio samoproklamovanu autonomnu oblast Zapadna Bosna. Petorica naoruzanih ljudi su navodno bili poslani u Hrvatsku da izvrse ovaj atentat u aprilu 1996. Medjutim, njih je presrela i uhapsila hrvatska policija.

Ukoliko dodje do sudjenja petorici pritvorenih, ocekuje se da ce neki od najvisih bosanskih politickih, vojnih i policijskih zvanicnika svedociti u sudskom procesu. Svaki od petorice optuzenih mogao bi dobiti kaznu zatvora duzu od deset godina.

Ena Latin je pseudonim slobodnog novinara iz Bosne.

Location: [Croatia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/sarajevsko-sudjenje-i-politicka-ubistva>